Preventivní program školy

Školní rok: 2026/2027

č. j. ZŠNBNÁM/1362/2026

1. Základní údaje o škole

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Základní škola Nový Bor náměstí Míru 128, okres Česká Lípa, příspěvková organizace
Jméno a příjmení ředitele	Mgr. Jakub Ujka
Telefon na ředitele	739 572 497
E-mail na ředitele	ujka@zsnamesti.cz

Jméno školního metodika prevence	Mgr. Rostislav Prokeš		
Telefon	720 824 907		
E-mail	prokes@zsnamesti.cz		
Specializační studium	Ano		
Realizátor vzdělávání	Společně k bezpečí, z.s.		

Jméno výchovného poradce	Mgr. Petra Macharová Mgr. Kateřina Mašková		
Telefon	487 722 010 487 722 010		
E-mail	macharova@zsnamesti.cz maskova@zsnamesti.cz		
Specializační studium	Ano Ano		
Realizátor vzdělávání	TUL Liberec Karlova univerzita		

Jméno školního psychologa	Mgr. Pavla Šimánková – externě, vedoucí PPP Česká Lípa
Telefon	776 522 170
E-mail	simankova@pppcl.cz

	Počet tříd	Počet žáků	Počet učitelů	Počet ped. pracovníků (AP, vychovatel)
ZŠ – I. stupeň	19	391	21	16
ZŠ – II. stupeň	16	335	35	7
Celkem[1]	**35**	**726**	**56**	**22**

[1] Pracovníci, kteří učí na prvním i druhém stupni, jsou započítáni pouze jednou, v prvním stupni je započtena Přípravná třída.

2. Stručná analýza situace

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY, POPIS ATMOSFÉRY VE ŠKOLE

Základní škola náměstí Míru v Novém Boru je státní školou s 1. až 9. ročníkem a přípravnou třídou.

Škola se nachází na náměstí, do školy chodí žáci ze všech částí města, ale i žáci dojíždějící z okolních obcí. Naše škola má v zásadě 3 propojené budovy – jednu budovu pro první stupeň a dvě budovy pro stupeň druhý. Žáci i učitelé mají přístup do všech budov. V budově prvního stupně je zároveň školní jídelna a jsou zde i učebny školní družiny. Ve všech prostorách naší školy probíhá stálý dohled.

Pracujeme podle školního vzdělávacího programu „***Pojďte s námi do světa“***.

- žáci se učí již od 1. třídy anglickému jazyku
- od 3. třídy probíhá rozšířená výuka jazyků
- používáme různé formy výuky
- žáci mohou využít široké nabídky zájmových aktivit
- škola nabízí žákům velký výběr volitelných předmětů
- od 6. třídy probíhá rozšířená výuka TV
- žáci 1. stupně mohou navštěvovat školní družinu (zpravidla 1. – 3. ročník)
- třídy navštěvují i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- školu navštěvují i žáci s cizí státní příslušností
- škola pracuje v programu nadaných dětí
- v 6. ročníku absolvují žáci adaptační pobyt

- škola vytváří podnětné prostředí, ve kterém preferuje individualitu dítěte s ohledem na jeho nadání a schopnosti, což je zohledněno v ŠVP stejně tak jako primární prevence, která je aplikována v rámci průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova při vyučování ve všech třídách 1. a 2. stupně
- učitel žákovi naslouchá a pomáhá při jeho vzdělání, výchově a komplexním rozvoji

PREVENTIVNÍ TÝM ŠKOLY

- ředitel školy Mgr. Jakub Ujka
- výchovná poradkyně 2.stupně Mgr. Kateřina Mašková
- výchovná poradkyně 1. stupně Mgr. Petra Macharová
- školní metodik prevence Mgr. Rostislav Prokeš
- metodik prevence PPP v České Lípě Mgr. Dana Horynová
- sociální pedagog Mgr. Kateřina Hřebřinová, MBA
- speciální pedagog Mgr. Petra Bohuňková

Odborná metodická literatura a odborné časopisy jsou pro pedagogy i rodiče k dispozici ve školní knihovně.
Ve škole máme 2 schránky důvěry, jedna je umístěna v přízemí budovy 1. stupně, druhá u učebny zeměpisu na 2. stupni. Informace a podněty jsou žákům sdělovány prostřednictvím školních nástěnek, hlášení školního rozhlasu, nebo zprávou v programu Bakaláři. Zástupci tříd se podílí na chodu školy prostřednictvím školního parlamentu. Škola je zapojena do programu MŠMT Nenech to být – programu proti šikanování.

SPOLUPRÁCE

Spolupráce při plnění preventivního programu probíhá jak na půdě školy, tak i mimo školu.
Samotné optimální klima školy a pocit bezpečí jsou základními kameny prevence. Naplňování preventivního programu je naplňováno především díky podpoře ředitele školy a celého pedagogického sboru, žáci se pravidelně účastní třídnických hodin. Současně s pedagogickými pracovníky však spolupracují i ostatní zaměstnanci školy – provozní zaměstnanci. Velkou míru zodpovědnosti, organizace a preventivních

aktivit a řešení krizových situací v tomto směru přebírá metodik prevence a sociální pedagogové za podpory výchovných poradců.
Na mimoškolní půdě škola jako instituce, ale i její zaměstnanci jako jednotlivci, spolupracují s různými organizacemi, které pomáhají při podpoře primárních i sekundárních jevů. Jsou to např. DDM Smetanka, Základní umělecká škola, Městská policie, Krajská hygienická stanice, Maják – Liberec, Advaita – Liberec, PPP Česká Lípa, Policie ČR, orgány sociálně-právní ochrany dětí a mládeže, Tělovýchovná jednota Nový Bor, Poradna pro rodinu a mezilidské vztahy v České Lípě, OSPOD, Probační a mediační služba ČR, Rodina v centru, z. ú., SVP, DDM Libertin Česká Lípa, Dům seniorů Nový Bor, složky IZS Libereckého kraje.

STANOVENÍ CÍLŮ

Stanovení dlouhodobých cílů:

Seznámit děti s různými riziky spojenými se sociálně patologickými jevy a uvést na správnou míru jejich případné mylné informace či představy, týkající se dané oblasti. Posílit jejich schopnost bránit se před těmito patologickými jevy zdravým a sociálně akceptovatelným způsobem – působit na jejich postojovou a emocionální složku prostřednictvím posílení některých stránek osobnosti, které mohou v budoucnu hrát roli při jejich setkání s návykovými látkami, případně společenským nátlakem, který by mohl ke vzniku některé ze závislosti vést.

Stanovení krátkodobých cílů:

Naučit děti vhodně a účelně využívat volný čas, ověřit si fyzické, psychické a sociální schopnosti. Trénovat a vytvářet protidrogové postoje. Snažit se snížit čas trávený na herních zařízeních a sociálních sítích. Ukázat, jak správně řešit náročné životní situace.
Nastolit optimální klima ve třídách a tím i v celé škole. Posilovat komunikační dovednosti, vytvářet přátelské vztahy, zlepšovat sebeovládání, učit se nenásilnému zvládání konfliktů, naučit se zvládat úzkost, strach i další obtížně zvladatelné situace. Zajistit průběžné vzdělávání učitelů a výchovných pracovníků, seznámení se zákony, vyhláškami, metodickými pokyny a změnami na úseku sociálně patologických jevů.

Cíl:	Příprava společných akcí pro děti, rodiče, učitele
Ukazatele dosažení cíle:	Počet akcí, celkové klima třídy
Zdůvodnění cíle:	Seznámení s kolektivem třídy, poznání odlišností spolužáků
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Vytváření přátelských vztahů

Cíl:	Hrané scénky na dané téma
Ukazatele dosažení cíle:	Zlepšení klimatu třídy, zvládání řešení vyhrocených situací, hádky
Zdůvodnění cíle:	Ukázat možnosti řešení problémových situací ve vztazích mezi spolužáky
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Učit se nenásilnému zvládání konfliktů

Cíl:	Akce s městskou policií a složkami IZS
Ukazatele dosažení cíle:	Počet žáků šetřených policií v oblasti kriminality či užívání návykových látek
Zdůvodnění cíle:	Ukázat, jak předcházet rizikům např. s návykovými látkami, společenským nátlakem
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Seznámit se s různými riziky sociálně patologických jevů

Cíl:	Dotazníkové akce
Ukazatele dosažení cíle:	Monitoring nežádoucích jevů
Zdůvodnění cíle:	Pomocí získaných informací se zaměřit konkrétní zlepšování postojů nežádoucích vlivů
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posílit schopnost bránit se před patologickými jevy akceptovatelným způsobem

Cíl:	Besedy a programy pro žáky, projektové akce
Ukazatele dosažení cíle:	Počet zúčastněných žáků
Zdůvodnění cíle:	Besedy s odborníkem vedou žáky k otevřenosti a řešení problémů, konkrétní a okamžité zodpovězení otázek, případně řešení problémových situací
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posilování kladných stránek osobnosti

Cíl:	Zařazování psychologických a sociálních her do výuky a třídnických hodin
Ukazatele dosažení cíle:	Klima ve třídě, počet řešených případů nevhodného nebo patologického chování
Zdůvodnění cíle:	Potřeba naučit se správným postojům
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Posilování kladných stránek osobnosti, naučit se správným postojům
Cíl:	Účast na školních výletech, ozdravných pobytech, kurzech, adaptačních programech a pobytech a dalších aktivitách
Ukazatele dosažení cíle:	Počet akcí, umět získané sociální dovednosti využívat nadále v běžném životě i v třídním kolektivu
Zdůvodnění cíle:	Trénování sociálních dovedností
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Naučit se vhodně a účelně trávit volný čas, ověřit si sociální dovednosti

3. Skladba aktivit preventivního programu školy

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Ročník/pololetí	Předmět	Vzdělávací oblast	Téma
1–5. ročník	Prv, Př	Člověk a zdraví	Co zdraví škodí a co prospívá
		Člověk a zdraví	Zdravé zuby
		Vztahy v rodině a mimo ni	Bezpečná cesta do školy a zpět
		Mezilidské vztahy	Umět si poradit v krizové situaci
		Mezilidské vztahy	Jak se bránit šikaně
		Bezpečné chování	Odmítání návykových látek
		Zdravý způsob života	Využívání volného času, zdravý jídelníček

Po pěti letech by děti měly znát a zvládat:

- znalost přesných a specifických informací o alkoholu, tabáku, nikotinových výrobcích, drogách a jedech
- informace o škodlivosti a nezdravosti návykových látek
- jaké následky má jejich braní, které je v rozporu se zákonem a pravidly školy (podávání alkoholu, cigaret a nikotinových výrobků nezletilým)
- získání asertivních dovedností při odmítání
- pozitivní rozhodování a kritické uvažování

- schopnost týmové spolupráce, vytváření zdravých vztahů
- respektování pravidel soužití a zákonů
- chápání hodnoty dobrých vzorů pro životní role
- snaha udržet si své zdraví

TEMATICKÉ BLOKY VE VÝUCE, ZAMĚŘENÉ NA PREVENCI RIZIKOVÉHO CHOVÁNÍ

Ročník/pololetí	Vzdělávací oblast	Téma
6. – 9.roč.	Budování kvalitního vrstevnického kolektivu	Vrstevnické vztahy, vztahy chlapců a dívek, dobré klima třídy
	Úloha rodiny	Posilování kladných vztahů
	Účinky drog na lidské zdraví	Návykové a ostatní zdraví škodlivé látky
	Sociální postoje a dovednosti	Záškoláctví, sebepoškozování
	Zdravá výživa	Poruchy příjmu potravin
	Volný čas	Mimoškolní aktivity, využití volného času
	Pravidla a normy chování	Agresivita, vandalismus, kriminalita a další násilné chování
	Tolerance k menšinám	Rasismus, extremismus, terorismus, sekty, náboženství
	Omezování osobní svobody	Šikana, kyberšikana, násilné chování

Žáci by měli před opuštěním ZŠ znát a umět:

- poznatky o povaze a chemické podstatě specifických drog, jedů a jejich interakcí
- poznatky o fyziologické působnosti drog, jedů a jiných návykových látek na lidské tělo
- pochopení vzniku a rozvoje závislosti na droze a dalších návykových látkách
- nebezpečí experimentování s drogami a jedy vzhledem k nepředvídatelnosti působení
- znalost vlivů ovlivňujících individuální náchylnost k rozvoji závislosti
- sociální dopady závislosti

- znalost trestního zákona a rozpoznání propagace návykových látek
- získání sebevědomí
- získání schopnosti čelit tlaku vrstevníků, umět odmítat
- kriticky uvažovat a správně se rozhodovat
- dávat v životě přednost zdravým alternativám
- pochopení krátkodobých a dlouhodobých účinků návykových látek souvisejících s chorobami a poškozením – včetně HIV/AIDS, poruch učení, různých společenských, sociálních a ekonomických znevýhodnění
- komplikace vztahů k druhým lidem, k partnerovi
- znalost trestních norem
- pochopení osobní a společenské zodpovědnosti a zdravých alternativ

SPECIFICKÁ PREVENCE

Název programu	Já a internet
Typ programu	Primární prevence pro žáky 1. stupně
Stručná charakteristika programu	Program skrze aktivity poukazuje na možná nebezpečí na internetu. Žáci pracují s příběhy, pomocí kterých jsou nastíněna základní pravidla bezpečného pohybu na internetu. Prostor je věnován i kyberšikaně a jejímu řešení. Dále je kladen důraz na nebezpečí kontaktu s cizími lidmi a na rizika sdílení soukromých informací ve virtuálním prostředí. Obecný cíl: Vést žáky k bezpečnému pohybu na internetu. Specifické cíle: Zvýšit povědomí žáků o kyberšikaně a způsobu jejího řešení. Pojmenovat rizika komunikace s cizími lidmi a sdílení informací na internetu.
Realizátor	Maják o. p. s.
Cílová skupina	3.A, B, C, D
Počet žáků v programu	77
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle MPP	Vést žáky k vhodnému chování ke spolužákům a na sociálních sítích, bezpečnost v kyberprostoru
Ukazatele úspěšnosti	Správnost plnění zadaných úkolů
Termín	Říjen 2026

Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Ajax
Typ programu	Program primární prevence
Stručná charakteristika programu	Program připravený policií ČR pro žáky 2. ročníků k posilování správných postojů
Realizátor	Učitelé 2. tříd za podpory městské policie
Cílová skupina	2.A, 2.B, 2.C, 2.D
Počet žáků v programu	76
Počet hodin programu	10
Návaznost programu na cíle MPP	Řešení krizových situací, posilování správných postojů
Ukazatele úspěšnosti	Plnění zadaných úkolů
Termín	říjen 2026–červen 2027
Zodpovědná osoba	Mgr. Lída Jíravová, Mgr. Jana Holá, Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Jsem originál
Typ programu	Primární prevence pro žáky 1. stupně
Stručná charakteristika programu	Program je zaměřený na podporu lidské originality a posílení zdravého sebevědomí každého jedince, na posílení vzájemného respektu v kolektivu a na rozvoj spolupráce a komunikace v třídním kolektivu. Lektor vede děti také k porozumění závažnosti šikany (i kyberšikany).
Realizátor	Maják o. p. s.
Cílová skupina	5.A, B, C
Počet žáků v programu	73
Počet hodin programu	3
Návaznost programu na cíle MPP	Vést žáky k vhodnému chování ke spolužákům
Ukazatele úspěšnosti	Správnost plnění zadaných úkolů
Termín	listopad 2026
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Adaptační program
Typ programu	Specifická PP

Stručná charakteristika programu	Program povzbuzuje žáky k uvědomění si vlastní hodnoty, respektu vůči ostatním v kolektivu, posiluje vzájemné vztahy, snaží se předcházet problémům v kolektivu.
Realizátor	Maják o. p. s.
Cílová skupina	6. třídy
Počet žáků v programu	80
Počet hodin programu	4
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, budování zdravých vztahů v třídním kolektivu
Termín	říjen 2026
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Adaptační pobyt
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Pobyt je zaměřený na podporu vrstevnických vztahů, respektu vůči členům kolektivu, uvědomění si svého místa v kolektivu.
Realizátor	Třídní učitelé 6. ročníků
Cílová skupina	6. třídy
Počet žáků v programu	80
Počet hodin programu	Třídenní program mimo školu
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	říjen 2026
Zodpovědná osoba	Třídní učitelé 6. ročníků

Název programu	Klima třídy
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Jedná se o jednorázový program s časovou dotací 4 hodiny, který je zaměřen na nastavení nově vytvořeného kolektivu a zdůraznění spolupráce kolektivu s učitelem. Program je obohacen prožitkovými aktivitami a jejich následnou reflexí. Program nastiňuje možný potenciál fungování kolektivu. Součástí programu je pozorování skupiny a zmapování třídní atmosféry, program neslouží jako diagnostika třídní skupiny.
Realizátor	Maják, o. p. s.
Cílová skupina	7.A, 7.B, 7.C, 7.D
Počet žáků v programu	75

Počet hodin programu	4
Návaznost programu na cíle MPP	Vytváření a upevňování správných postojů. Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků
Termín	říjen 2026
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Trestní odpovědnost mladistvých Beseda s pracovníky Probační a mediační služby ČR
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program povzbuzuje žáky k uvědomění si vlastní hodnoty, respektu vůči ostatním v kolektivu, posiluje vzájemné vztahy, snaží se předcházet problémům v kolektivu.
Realizátor	PMS ČR
Cílová skupina	9. třídy
Počet žáků v programu	88
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, budování zdravých vztahů v třídním kolektivu
Termín	Květen/červen 2027
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

Název programu	Kyberšikana, protizákonné aktivity na internetu, trestné činy spojené s užíváním sociálních sítí Krajské ředitelství Policie ČR v Liberci
Typ programu	Specifická PP
Stručná charakteristika programu	Program přednášek je doplněn konkrétními případy porušování pravidel, nevhodným chováním v kyberprostoru, nebezpečím, které je spojeno s užíváním sociálních sítí.
Realizátor	Policie ČR
Cílová skupina	4. a 8. třídy
Počet žáků v programu	184
Počet hodin programu	2
Návaznost programu na cíle MPP	Vztahy v kolektivu
Ukazatele úspěšnosti	Počet účastníků, vztah žáků k užívání sociálních sítí, průměrná doba trávená na internetu či herních zařízeních
Termín	Květen/červen 2027
Zodpovědná osoba	Mgr. Rostislav Prokeš

3. Volnočasové aktivity

Nabídka volnočasových aktivit je v Novém Boru veliká. Žáci naší školy mohou navštěvovat mnoho zájmových útvarů, které nabízí naše škola, dům dětí a mládeže Smetanka, Tělovýchovná jednota Nový Bor, Základní umělecká škola a další spolupracující organizace. Zapojení žáků v mimoškolních aktivitách sleduje třídní učitel, který i často pomáhá s výběrem. Zapojení žáků naší školy v mimoškolních aktivitách bylo v minulém školním roce 74 %.

4. Evaulace

PREVENTIVNÍ AKTIVITY PRO ŽÁKY ŠKOLY za školní rok 2025/2026

Preventivní a specifické aktivity	Počet tříd	Počet žáků	Počet hodin přímé práce
Kouření, sociální sítě, šikana 1. – 3. ročníky (učitelé, pracovníci ŠPP)	11	66	10
Adaptační pobyt	4	72	10
Adaptační program	4	78	4
Ajax – práce na programu s Městskou Policií Nový Bor	3	64	10
Jsem Originál 5.A, B, C	3	57	3
Trestní odpovědnost mladistvých 9.A, 9.B, 9.C, 9.D	4	83	2

Aktivity, které byly uskutečněny, se staly pro žáky přínosnými, proto se i ve školním roce 2026/2027 budeme snažit zařadit tyto a další podobné programy do preventivních aktivit školy.

Prevenci sociálně patologických jevů na naší škole ve školním roce 2025/2026 hodnotíme kladně. V průběhu 2. pololetí jsme často řešili užívání nikotinových sáčků u několika žáků 2. stupně. Také byly nalezeny nedopalky cigaret u žáků druhého stupně. Žáci přinesli do školy vaporizéry, zapalovače, fotografie s nevhodným obsahem. Na linku NNTB nebyla nahlášena žádná událost. Třídní učitelé v rámci možností pracovali s třídními kolektivy na zlepšování kvalitních vztahů, pro posílení kolektivu jsme zařadili vztahové programy na začátek tohoto školního roku. Zaměříme se také na internetové výzvy, závadové chování a nadužíváním moderních technologií.

Přistoupili jsme k prevenci nadužívání mobilních technologií a sociálních sítí, kdy žáci prvního stupně mají své mobilní telefony po dobu vyučování uzamčené v šatních skříňkách, žáci druhého stupně je po dobu výuky můžou používat o hodině pouze k výukovým činnostem (vyučující předem oznámí možnost práce s mobilními aplikacemi). Pokud se tak nestane, při hodině mají žáci druhého stupně mobilní telefony uzamčené ve svých skříňkách.

5. Přílohy

Příloha č. 1 – Školní program proti šikanování 2026/2027

Zpracoval Mgr. Rostislav Prokeš, metodik prevence

V Novém Boru 12. 10. 2026